
	УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
	Додипломске академске студије		
Студијски програм:	ГЕОГРАФИЈА Наставни смјер / Општи смјер		

Назив предмета	ГЕОГРАФИЈА СТАНОВНИШТВА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
СПГОН13ГС	Обавезни	III и IV	3 + 2 и 3 + 2	11
Наставник	Др Драшко Маринковић, редовни професор			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености

Циљеви изучавања предмета:
Усвајање основних знања о становништву као субјекту врло сложених просторних односа и обиљежја. Објашњавање геопросторне стварности, њезине трансформације и валоризације и просторно-временске међузависности која условљава разлике у броју и размјештају становништва код нас и у свијету. Анализа динамичних компоненти: фертилитета, морталитета и просторне покретљивости, те виталних структура становништва и фактора демографског развоја, планирања породице и будућности становништва.

Исходи учења (стечена знања):
Студенти требају стећи основе знања о улози становништва у обликовању и мијењању геопросторне стварности, као и вјештине за прикупљање релевантних података о становништву (локално, регионално, глобално), њихово детаљно анализирање правилним одабиром демографских метода и техника, те њихово кориштење у сврху анализе актуелних демографских процеса и проблема.

Садржај предмета:
Општи методолошки проблеми изучавања географије становништва. Становништво – појам, значај, истраживање. Прикупљање и обрада података о становништву. Становништво и одрживи развој - теоријски погледи на развој становништва. Развој свјетског становништва. Размјештај становништва на земљи. Густина насељености и урбанизација. Опште кретање становништва – фактори и показатељи. Фертилитет – фактори и показатељи. Морталитет – фактори и показатељи. Природни прираштај и живост (виталитет). Нупцијалитет и диворцијалитет – фактори и показатељи. Детерминанте просторне покретљивости становништва. Миграције становништва – појам, типови и фактори. Кружно кретање (циркулација) становништва – појам, типови и фактори. Полна и старосна структура становништва – појам и општа обиљежја. Образовна структура становништва – појам и општа обиљежја. Економска структура становништва – појам и општа обиљежја. Етничка и религијска (вјерска) структура становништва – појам и општа обиљежја. Културно-језичка, расна и антрополошка структура становништва – појам и општа обиљежја. Народи свијета. Европски народи. Афрички народи. Азијски народи. Народи Океаније. Народи Америке. Народи Арктика. Природна средина и становништво. Друштвена средина као фактор насељености. Здравствени аспекти и прехрана становништва. Становништво и животна средина. Популациона политика – појам, значај и циљеви. Демографски развој простора бивше Југославије. Демографски развој Босне и Херцеговине. Демографски развој и територијални размјештај становништва Републике Српске. Природно кретање, просторна покретљивост и структуре становништва Републике Српске. Популациона политика и будућност становништва Републике Српске.

Методѐ наставѐ и савладавање градива:
Усвајање основних знања о демографским процесима и проблемима код нас и у свијету, кроз просторно-временску међузависност коју условљавају промјене у броју, размјештају и виталним структурама становништва и њихов утицај на геопростор. Стручна знања и способности ће се обезбиједити кроз предавања, вјежбе и консултације. На вјежбама се врши обрада семинарских радова, те анализара демографска статистика примјеном одговарајућих демографских метода.

Литература:
Б.Ђурђеѐ, Д.Арсеновић, Д.Маринковић: Географија становништва, Универзитет у Новом Саду, ПМФ, Универзитет у Бањој Луци, ПМФ, Нови Сад, 2016.

И.Нејашмић: Демогеографија – становништво у просторним односима и процесима. Школска књига, Загреб, 2005.

Б.Ђурђев: Основне технике у демографији, Змај, Нови Сад, 2001.

Д.Маринковић и А.Мајић: Становништво Републике Српске – демографски фактори и показатељи, Универзитет у Бањој Луци, Природно-математички факултет, Бања Лука, 2018.

Д.Маринковић: Демографске детерминанте популационе политике Републике Српске, Универзитет у Бањој Луци, Природно-математички факултет, Бања Лука, 2014.

Облици провјере знања и оцјењивања:

Провјера знања се обавља писмено (тест) у току сваког семестра. Завршни испит се полаже писмено (тест) и усмено. Предат и одбрањен семинарски рад на вјежбама је услов за приступање писменом тесту, односно усменом испиту.

Настава	5	Тестови	20	Семинарски рад	15	Завршни испит	60
----------------	----------	----------------	-----------	-----------------------	-----------	----------------------	-----------

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: Др Драшко Маринковић, редовни професор